

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه قوانین و مقررات مالیات مستقیم و ارزش افزوده

به همراه

قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی

مصوب ۱۴۰۴/۴/۸ مجلس شورای اسلامی

با اعمال اصلاحات ناشی از آن در سایر قوانین مالیاتی

❁ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات بعدی

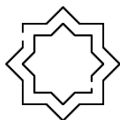
❁ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ با اصلاحات بعدی

❁ قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱ با اصلاحات بعدی

❁ قانون تسهیل تکالیف مؤدیان جهت اجرای «قانون پایانه‌های فروشگاهی و

سامانه مؤدیان» مصوب ۱۴۰۲/۸/۲۳ با اصلاحات بعدی

❁ دستورالعمل دادرسی مالیاتی مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۱۳ با اصلاحات بعدی

کاری از گروه پژوهشی و گردآوری پایگاه خبری اخبار

سیاوش هوشیار

نشر دادبازار

www.dadbazar.com

چاپ دوم/ویرایش دوم- تهران ۱۴۰۴

برای تهیه کتاب
اینجا کلیک کنید

فهرست

۷	قانون مالیات‌های مستقیم
۷	• باب اول - اشخاص مشمول و تعاریف
۱۱	• باب دوم - مالیات بر دارائی
۱۱	فصل چهارم - مالیات بر ارث
۲۱	فصل پنجم - حق تمبر
۲۷	• باب سوم - مالیات بر درآمد
۲۷	فصل اول - مالیات بر عایدی سرمایه اشخاص غیرتجاری و مالیات بر درآمد املاک
۶۴	فصل دوم - مالیات بر درآمد کشاورزی
۶۵	فصل سوم - مالیات بر درآمد حقوق
۷۳	فصل چهارم - مالیات بر درآمد مشاغل
۸۶	فصل پنجم - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
۱۰۰	فصل ششم - مالیات درآمد اتفاقی
۱۰۷	فصل هفتم - مالیات بر جمع درآمد ناشی از منابع مختلف
۱۰۹	• باب چهارم - در مقررات مختلفه
۱۰۹	فصل اول - معافیت‌ها
۱۳۰	فصل دوم - هزینه‌های قابل قبول و استهلاک
۱۳۹	فصل سوم - قرائن و ضرائب مالیاتی
۱۳۹	فصل چهارم - مقررات عمومی
۱۶۶	فصل پنجم - وظایف مؤدیان
۱۷۰	فصل ششم - وظایف اشخاص ثالث
۱۷۴	فصل هفتم - تشویقات و جرایم مالیاتی
۱۸۱	فصل هشتم - ابلاغ
۱۸۴	فصل نهم - وصول مالیات
۱۸۹	• باب پنجم - سازمان تشخیص و مراجع مالیاتی

۱۸۹	فصل اول- مراجع تشخیص مالیات و وظایف و اختیارات آن‌ها
۱۹۵	فصل دوم- ترتیب رسیدگی
۱۹۸	فصل سوم- مرجع حل اختلاف مالیاتی
۲۰۵	فصل چهارم- شورای عالی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن
۲۰۹	فصل پنجم- هیئت عالی انتظامی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن
۲۰۹	فصل ششم- دادستانی انتظامی مالیاتی و وظایف و اختیارات آن

۲۲۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده

۲۲۲	• فصل اول- تعاریف و کلیات
۲۲۷	• فصل دوم- مآخذ، نرخ و نحوه محاسبه
۲۳۳	• فصل سوم- معافیت‌ها
۲۴۶	• فصل چهارم- وظایف و تکالیف مؤدیان و اشخاص ثالث
۲۵۳	• فصل پنجم- ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده، وظایف و اختیارات آن
۲۵۵	• فصل ششم- مالیات کالاهای خاص
۲۶۲	• فصل هفتم- مالیات‌ها و عوارض خاص
۲۷۶	• فصل هشتم- جریمه‌ها
۲۷۷	• فصل نهم- تخصیص، انتقال و توزیع مالیات
۲۸۵	• فصل دهم- سایر مقررات
۲۹۵	قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان
۲۹۵	• فصل اول- تعاریف
۲۹۹	• فصل دوم- تکالیف اشخاص مشمول
۳۱۹	• فصل سوم- تکالیف سازمان، دستگاه‌ها و مراجع ذی‌ربط

۳۳۲	• فصل چهارم- تشویق‌ها و تسهیلات
۳۳۵	• فصل پنجم- ضمانت‌های اجرائی
۳۴۲	• فصل ششم- نظارت بر اجراء
۳۴۶	• قانون تسهیل تکالیف مؤدیان جهت اجرای «قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان»
۳۵۴	• قانون مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی
۳۵۵	• بخش اول- بستر اجرائی
۳۷۶	• بخش دوم- محاسبه و اخذ مالیات
۴۰۵	• دستورالعمل دادرسی مالیاتی
۴۰۵	• مقدمه
۴۰۶	• هدف
۴۰۶	• دامنه کاربرد
۴۰۶	• مراجع
۴۰۷	• تعاریف
۴۰۷	• مسئولیت‌ها
۴۰۷	• فصل یکم: اعتراض به برگ تشخیص
۴۱۱	• فصل دوم: وکیل و سایر اشخاص در حکم مؤدی مالیاتی
۴۱۳	• فصل سوم: برگ دعوت هیئت (تعیین، تغییر و ابلاغ وقت رسیدگی، ارسال پرونده)
۴۱۶	• فصل چهارم: قرار (رسیدگی، تجدید دعوت، تأمین و...)
۴۱۸	• فصل پنجم: رأی هیئت (کیفیت، مشخصات، شرایط صدور، اصلاح)
۴۲۱	• فصل ششم: در مقررات مختلفه هیئت

قانون مالیات‌های مستقیم

مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ مجلس شورای اسلامی
با اصلاحات و الحاقات بعدی

باب اول - اشخاص مشمول و تعاریف

ماده ۱- اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات می‌باشند:

- ۱- کلیه مالکین اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی نسبت به اموال یا املاک خود واقع در ایران طبق مقررات باب دوم.
- ۲- هر شخص حقیقی ایرانی مقیم ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌نماید.
- ۳- هر شخص حقیقی ایرانی مقیم خارج از ایران نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران تحصیل می‌کند.
- ۴- هر شخص حقوقی ایرانی نسبت به کلیه درآمدهایی که در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌نماید.
- ۵- هر شخص غیرایرانی (اعم از حقیقی و یا حقوقی) نسبت به درآمدهایی که در ایران تحصیل می‌نماید و همچنین نسبت به درآمدهایی که بابت واگذاری امتیازات یا سایر حقوق خود و یا دادن تعلیمات و کمک‌های فنی و یا واگذاری فیلم‌های سینمایی (که به‌عنوان بها یا حق نمایش یا هر عنوان دیگر عاید آن‌ها می‌گردد) از ایران تحصیل می‌کند.

ماده ۲ (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - اشخاص زیر مشمول پرداخت مالیات‌های موضوع این قانون نیستند:

- ۱- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی؛

۲- دستگاه‌هایی که بودجه آن‌ها وسیله دولت تأمین می‌شود.

۳ (اصلاحی ۱۳۹۸/۳/۲۰)- شهرداری‌ها و دهیاری‌ها.

تبصره (الحاقی ۱۳۹۸/۳/۲۰)- اعمال این ماده از زمان تأسیس دهیاری‌های کشور می‌باشد. مالیات‌هایی که قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون به دهیاری‌ها تعلق گرفته و اخذ شده است، مشمول معافیت این قانون نمی‌شود.

۴ (الحاقی ۱۳۹۴/۴/۳۱)- بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی دارای مجوز معافیت از طرف حضرت امام خمینی^(ره) و مقام معظم رهبری

تبصره ۱- شرکت‌هایی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن‌ها متعلق به اشخاص و مؤسسه‌های مذکور در بندهای فوق باشد، سهم درآمد یا سود آن‌ها مشمول حکم این ماده نخواهد بود. حکم این تبصره مانع استفاده شرکت‌های مزبور از معافیت‌های مقرر در این قانون، حسب مورد، نیست.

تبصره ۲- درآمدهای حاصل از فعالیت‌های اقتصادی از قبیل فعالیت‌های صنعتی، معدنی، تجاری، خدماتی و سایر فعالیت‌های تولیدی برای اشخاص موضوع این ماده، که به نحوی غیر از طریق شرکت نیز تحصیل می‌شود، در هر مورد به‌طور جداگانه به نرخ مذکور در ماده (۱۰۵) این قانون مشمول مالیات خواهد بود.

مسئولان اداره امور در این‌گونه موارد نسبت به سهم فعالیت مذکور مکلف به انجام دادن تکالیف مربوط طبق مقررات این قانون خواهند بود. در غیراین صورت نسبت به پرداخت مالیات متعلق با مؤدی مسؤولیت تضامنی خواهند داشت.

تبصره ۳- [به‌موجب «قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ نسخ صریح شده است].

ماده ۳ (الحاقی ۱۴۰۴/۴/۸)- اختصارات و اصطلاحات به‌کار رفته در این

ماده ۴۱ مکرر^{۱۱} (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - از کلیه قراردادهای و اسناد مشابه آن‌ها به شرح زیر که بین بانک‌ها و مشتریان آن‌ها مبادله یا از طرف مشتریان تعهد می‌شود در صورتی که در دفاتر اسناد رسمی ثبت نشود معادل ده هزار (۱۰/۰۰۰) ریال حق تمیر اخذ می‌شود.^{۱۲}

۱- برگ قبول شرایط عمومی حساب جاری.

۲- قرارداد وام یا اعطای تسهیلات از هر نوع که باشد و نیز اوراق و فرم‌های تعهدآوری که بانک‌ها به نام‌های مختلف در موقع انجام معاملات به امضای مشتریان خود می‌رسانند.

۳- قراردادهای انواع سپرده‌های سرمایه‌گذاری.

۴- وکالت‌نامه‌های بانکی که در دفتر بانک تنظیم می‌شود و مشتریان حق امضای خود را به دیگری واگذار می‌نمایند.

۵- قراردادهای دیگری که بین بانک‌ها و مشتریان منعقد می‌شود و طرفین تعهدات و مسئولیت‌هایی را به عهده می‌گیرند و به امور مذکور در این ماده مرتبط می‌شود.

۶- ضمانت‌نامه‌های صادره از طرف بانک‌ها.

۷- تقاضای صدور ضمانت‌نامه در صورتی که تقاضا از طرف بانک قبول شده و ضمانت‌نامه صادر گردد.

۱۱. شماره سابق این ماده پیش از اصلاح به موجب بند (پ) ماده ۱ قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی مصوب ۱۴۰۴/۴/۸، ۴۷ بوده است.

۱۲. درباره تعدیل ارقام ریالی مندرج در این ماده، ماده ۲۷ قانون برنامه پنجساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳/۳/۱ را در زیرنویس ۶ صفحه ۲۱ ببینید.

۸- تقاضای گشایش اعتبار اسنادی برای داخله ایران یا برای کشورهای خارج در صورتی که تقاضا از طرف بانک قبول شده و اعتبار اسنادی گشایش یابد.

ماده ۱۳۴۲ (اصلاحی ۱۳۹۴/۴/۳۱) - سهام و سهم‌الشرکه کلیه شرکت‌های ایرانی موضوع قانون تجارت به استثنای شرکت‌های تعاونی بر اساس ارزش اسمی سهام یا سهم‌الشرکه به قرار نیم در هزار مشمول حق تمبر خواهد بود. کسور صد (۱۰۰) ریال هم صد (۱۰۰) ریال محسوب می‌شود.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - حق تمبر سهام و سهم‌الشرکه شرکت‌ها باید ظرف دو ماه از تاریخ ثبت قانونی شرکت و در مورد افزایش سرمایه و سهام اضافی از تاریخ ثبت افزایش سرمایه در اداره ثبت شرکت‌ها از طریق ابطال تمبر پرداخت شود. افزایش سرمایه در مورد شرکت‌هایی که قبلاً سرمایه خود را کاهش داده‌اند تا میزانی که حق تمبر آن پرداخت شده است مشمول حق تمبر مجدد نخواهد بود.

تبصره ۲ و ۳ - [به موجب «قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ نسخ صریح شده است.]

ماده ۱۴۴۳ (اصلاحی ۱۴۰۴/۴/۸)^{۱۵} - در صورتی که اسناد مشمول حق تمبر

۱۳. شماره سابق این ماده پیش از اصلاح به موجب بند (پ) ماده ۱ قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی مصوب ۱۴۰۴/۴/۸، ۴۸ بوده است.

۱۴. شماره سابق این ماده پیش از اصلاح به موجب بند (پ) ماده ۱ قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی مصوب ۱۴۰۴/۴/۸، ۴۹ بوده است.

۱۵. الف- درباره تغییر و اصلاح شماره مواد ۴۴ تا ۵۱ سابق، زیرنویس ۵ صفحه ۱۶ را ببینید.

ب- متن سابق ماده ۴۹: «در صورتی که اسناد مشمول حق تمبر موضوع مواد ۴۵ و ۴۶ و ۴۷ این قانون در ایران صادر شده باشد صادرکنندگان باید تمبر مقرر را

موضوع مواد (۴۰ مکرر)، (۴۱)، (۴۱ مکرر) و (۴۲) این قانون در ایران صادر شده باشد صادرکنندگان باید تمبر مقرر را بر روی آن‌ها الصاق و ابطال نمایند و هرگاه اسناد مذکور در خارج از کشور صادر شده باشد اولین شخصی که اسناد مزبور را متصرف می‌شود باید قبل از هر نوع امضاء اعم از ظهرونی یا معامله یا قبولی یا پرداخت به ترتیب فوق عمل نماید و در هر صورت کلیه مؤسسات یا اشخاصی که در ایران اسناد مذکور را معامله یا دریافت یا تأدیه می‌نمایند متضامناً مسئول پرداخت حقوق مقرر خواهند بود.

ماده ۴۴- وزارت امور اقتصادی و دارائی مجاز است سفته و برات و بارنامه و اوراق دیگر مشمول حق تمبر را چاپ و در دسترس متقاضیان بگذارد. وزارت امور اقتصادی و دارائی می‌تواند در مواردی که مقتضی بداند به جای الصاق و ابطال تمبر به دریافت حق تمبر در قبال صدور قبض مالیات اکتفا نماید.

ماده ۴۵- در صورت تخلف از مقررات این فصل، متخلف علاوه بر اصل حق تمبر معادل دو برابر آن جریمه خواهد شد.

باب سوم- مالیات بر درآمد

فصل اول- مالیات بر عایدی سرمایه اشخاص غیرتجاری و مالیات بر

بر روی آن‌ها الصاق و ابطال نمایند و هرگاه اسناد مذکور در خارج از کشور صادر شده باشد اولین شخصی که اسناد مزبور را متصرف می‌شود باید قبل از هر نوع امضاء اعم از ظهرونی یا معامله یا قبولی یا پرداخت به ترتیب فوق عمل نماید و در هر صورت کلیه مؤسسات یا اشخاصی که در ایران اسناد مذکور را معامله یا دریافت یا تأدیه می‌نمایند متضامناً مسئول پرداخت حقوق مقرر خواهند بود.»

۱۶. شماره سابق این ماده پیش از اصلاح به موجب بند (پ) ماده ۱ قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی مصوب ۱۴۰۴/۴/۸، ۵۰ بوده است.

۱۷. شماره سابق این ماده پیش از اصلاح به موجب بند (پ) ماده ۱ قانون مالیات بر سوداگری و سفته بازی مصوب ۱۴۰۴/۴/۸، ۵۱ بوده است.

ماده ۸۵ (اصلاحی ۱۳۹۴/۴/۳۱)- نرخ مالیات بر درآمد حقوق کارکنان دولتی و غیردولتی مازاد بر مبلغ مذکور در ماده (۸۴) این قانون و تا هفت برابر آن مشمول مالیات سالانه ده درصد (۱۰٪) و نسبت به مازاد آن بیست درصد (۲۰٪) است. ۳۵

ماده ۸۶ (اصلاحی ۱۳۹۴/۴/۳۱)- پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلفند مالیات متعلق را طبق مقررات ماده (۸۵) این قانون محاسبه و کسر و تا پایان ماه بعد ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل پرداخت و در ماه‌های بعد فقط تغییرات را صورت دهند.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۹۶/۴/۲۷)- در مورد پرداخت‌هایی که از طرف غیر از پرداخت‌کننده اصلی حقوق به اشخاص حقیقی، به عمل می‌آید، پرداخت کنندگان مکلفند هنگام هر پرداخت، مالیات متعلق را با رعایت معافیت‌های قانونی مربوط به حقوق به جز معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون، به نرخ مقطوع ده درصد (۱۰٪) محاسبه، کسر و حداکثر تا پایان ماه بعد با فهرستی حاوی نام و نشانی دریافت کنندگان و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل، پرداخت کنند و در صورت تخلف، مسئول پرداخت مالیات و

ج- بند (ه) تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مصوب ۱۴۰۳/۱۱/۸: «در راستای تحقق ماده (۱۸) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب ۱۴۰۰/۷/۲۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، اشخاص حقیقی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم با رعایت شرایط مذکور در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت به‌ازای فرزند سوم و بیشتر که از آبان سال ۱۴۰۰ به بعد متولد شده‌اند به‌ازای هر فرزند مشمول پانزده درصد (۱۵٪) افزایش در تخفیف مالیاتی می‌شوند.»

۳۵. بند (ز) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مصوب ۱۴۰۳/۱۱/۸ را در زیرنویس شماره ۳۴ صفحه ۶۵ ببینید.

جریمه‌های متعلق خواهند بود.^{۳۶}

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۹۶/۴/۲۷) - پرداخت‌های دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مؤسسات آموزشی و پژوهشی قانونی دارای مجوز رسمی از وزارتین فوق‌الذکر می‌باشند، به اشخاص حقیقی اعم از کارکنان و غیرکارکنان خود در قالب حق‌التدریس مشمول مالیات مقطوع به نرخ ده درصد (۱۰٪) و حق‌التحقیق، حق پژوهش و قراردادهای پژوهشی و تحقیقاتی مشمول مالیات مقطوع به نرخ پنج درصد (۵٪) با رعایت سایر احکام مقرر در تبصره (۱) خواهد بود.^{۳۷}

ماده ۸۷ (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - اضافه‌پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات این قانون مسترد خواهد شد مشروط بر اینکه بعد از انقضای تیر ماه سال بعد تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق‌بگیر از اداره امور مالیاتی محل سکونت مورد مطالبه قرار گیرد.

اداره امور مالیاتی مذکور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست رسیدگی‌های لازم را معمول و در صورت احراز اضافه‌پرداختی و نداشتن بدهی قطعی دیگر در آن اداره امور مالیاتی نسبت به استرداد اضافه‌پرداختی از محل وصولی‌های جاری اقدام کند. در صورتی که درخواست‌کننده بدهی قطعی مالیاتی داشته باشد اضافه‌پرداختی به حساب بدهی مزبور منظور و مازاد

۳۶. بند (ز) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مصوب ۱۴۰۳/۱۱/۸ را در زیرنویس شماره ۳۴ صفحه ۶۵ ببینید.

۳۷. بند (ز) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مصوب ۱۴۰۳/۱۱/۸ را در زیرنویس شماره ۳۴ صفحه ۶۵ ببینید.

تبصره ۴ (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - در مواردی که دادگاه‌ها حق الوکاله یا خسارت حق الوکاله را بیشتر یا کمتر از مبلغی که مآخذ ابطال تمبر روی وکالت‌نامه قرار گرفته است تعیین نمایند مدیران دفتر دادگاه‌ها مکلفند میزان مورد حکم قطعی را به اداره امور مالیاتی مربوط اطلاع دهند تا مابه‌التفاوت مورد محاسبه قرار گیرد.

ماده ۱۰۴ - [به‌موجب «قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱ نسخ صریح شده است.]

فصل پنجم - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

ماده ۱۰۵ (اصلاحی ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) - جمع درآمد شرکت‌ها و درآمد ناشی از فعالیت‌های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می‌شود، پس از وضع زیان‌های حاصل از منابع غیرمعاف و کسر معافیت‌های مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات این قانون دارای نرخ جداگانه‌ای می‌باشد، مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد (۲۵٪) خواهند بود.^{۴۵}

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۴۰۴/۴/۸)^{۴۶} - در مورد اشخاص حقوقی ایرانی که

۴۵. بند (ک) تبصره ۱ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مصوب ۱۴۰۳/۱۱/۸: «در راستای تحقق سیاست‌های حمایت از تولید، نرخ مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیات‌های مستقیم اشخاص حقوقی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذی‌ربط در فعالیت‌های تولیدی در سال ۱۴۰۳ پنج واحد درصد کاهش می‌یابد. این بخشودگی علاوه بر سایر معافیت‌ها و بخشودگی‌ها و مشوق‌های قانونی اشخاص مذکور می‌باشد.»

۴۶. متن سابق تبصره ۱ ماده ۱۰۵: «در مورد اشخاص حقوقی ایرانی غیرتجاری که به‌منظور تقسیم سود تأسیس نشده‌اند، در صورتی که دارای فعالیت انتفاعی باشند، از مآخذ کل درآمد مشمول مالیات فعالیت انتفاعی آن‌ها مالیات به نرخ مقرر در این ماده وصول می‌شود.»

فصل دوم- ترتیب رسیدگی

ماده ۲۳۶- [به موجب «قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ نسخ صریح شده است.]

ماده ۲۳۷- برگ تشخیص مالیات باید بر اساس ماخذ صحیح و متکی به دلایل و اطلاعات کافی و به نحوی تنظیم گردد که کلیه فعالیت‌های مربوط و درآمدهای حاصل از آن به طور صریح در آن قید و برای مؤدی روشن باشد. امضاء کنندگان برگ تشخیص مالیات باید نام کامل و سمت خود را در برگ تشخیص به طور خوانا قید نمایند و مسئول مندرجات برگ تشخیص و نظریه خود از هر جهت خواهند بود. و در صورت استعلام مؤدی از نحوه تشخیص مالیات مکلفند جزئیات گزارشی را که مبنای صدور برگ تشخیص قرار گرفته است به مؤدی اعلام نمایند و هرگونه توضیحی را در این خصوص بخواهد به او بدهند.

تبصره- [به موجب «قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم» مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ نسخ صریح شده است.]

ماده ۲۳۸ (اصلاحی ۱۴۰۰/۳/۲)- در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدی ابلاغ می‌شود، چنانچه مؤدی نسبت به آن معترض باشد می‌تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیله وکیل تام‌الاختیار خود با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتباً از اداره امور مالیاتی تقاضای رسیدگی مجدد نماید.

مسئول/مسئولان مربوط که از طرف سازمان امور مالیاتی مشخص می‌شوند، موظفند پس از ثبت درخواست مؤدی و ظرف مهلتی که بیش از چهل و پنج روز از تاریخ ثبت درخواست نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابرازشده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانستند،

قانون مالیات بر ارزش افزوده

مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ با اصلاحات بعدی

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱ - مفاهیم و اصطلاحات زیر، در این قانون، دارای تعاریف مشروحه ذیل می باشند:

الف - عرضه: واگذاری کالا یا ارائه خدمت به غیر، از طریق هر نوع معامله یا عقد قانونی؛

ب - واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور به قلمرو گمرکی کشور یا مناطق آزاد تجاری - صنعتی یا مناطق ویژه اقتصادی؛

پ - صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور؛

ت - مالیات و عوارض فروش: مالیات و عوارض متعلق به عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول مالیات و عوارض توسط مؤدی در یک دوره معین؛

ث - مالیات و عوارض خرید: مالیات و عوارض متعلق به خرید کالاها و خدمات مشمول مالیات و عوارض برای فعالیت های اقتصادی مؤدی در یک دوره معین؛

ج - مالیات بر ارزش افزوده: مابه التفاوت مالیات و عوارض فروش با مالیات و عوارض خرید در یک دوره معین؛

چ - عوارض: مبالغی که به موجب این قانون به همراه مالیات برای شهرداری ها و دهیاری ها وضع می شود. در این قانون، هر جا مراد، نوع دیگری از عوارض بوده، به صراحت بیان شده است؛ از جمله عوارض واحدهای آلاینده و

تبصره ۱۱- آیین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ت- مالیات نقل و انتقال وسائط نقلیه

ماده ۳۰- نقل و انتقال انواع خودرو و موتورسیکلت، به استثنای ماشین‌های راه‌سازی، کارگاهی، معدنی، کشاورزی و شناورها، مشمول مالیات نقل و انتقال به شرح ذیل می‌باشند: ۱۲۸

۱۲۸. الف- بند (ت) تبصره یک قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مصوب ۱۴۰۳/۱۱/۸: «انواع خودروی سواری و وانت دواتاق (کابین) دارای شماره انتظامی شخصی که قیمت روز آنها بیش از پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال است نسبت به مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات سالانه خودرو به نرخ یک درصد (۱٪) می‌گردند. مأخذ محاسبه مالیات خودرو موضوع این بند، قیمت روز خودرو بر مبنای ماده (۳۰) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ می‌باشد که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌شود. سازمان مزبور مکلف است مراتب را به نحو مقتضی بر اساس اطلاعات دریافتی از پلیس راهور به اطلاع اشخاص مشمول برساند. تمامی اشخاص حقیقی و فرزندان کمتر از هجده سال و محجور تحت تکفل آنها و اشخاص حقوقی مشمول این حکم مکلفند مالیات سالانه مربوط به خودروهای تحت تملک خود را حداکثر تا پایان آبان سال ۱۴۰۴ پرداخت نمایند و در صورت عدم پرداخت مشمول حکم ماده (۱۹۰) قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشند. ثبت نقل و انتقال خودروهایی که به موجب این بند برای آنها مالیات وضع گردیده است قبل از پرداخت بدهی مالیاتی مورد انتقال، شامل مالیات بر دارایی، نقل و انتقال قطعی و اجاره، ممنوع است. متخلفان از حکم این بند در پرداخت مالیات متعلقه مسؤولیت تضامنی دارند. پلیس راهور فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است فهرست مالکان و خودروهای مشمول را مطابق با درخواست سازمان امور مالیاتی کشور، حداکثر تا پایان فروردین سال ۱۴۰۴ به سازمان امور مالیاتی کشور ارسال و امکان دسترسی برخط (آنلاین) جهت استعلام موردی را برای این سازمان فراهم کند. مالیات تعیین شده در اجرای این بند قطعی است و اعتراض اشخاص مطابق قانون مالیات‌های مستقیم قابل رسیدگی است. اجرای این حکم نافی دادخواهی اشخاص

ماده ۴۴- منابع حاصل از مالیات‌های موضوع مواد (۳۰) و (۳۱) این قانون سهم دولت است و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

ماده ۴۵- دولت موظف است از محل منابع حاصل از مالیات دریافتی سهم خود موضوع ماده (۷) این قانون، سالانه مجموع کمک‌های نقدی پرداختی به هر فرد تحت پوشش نهادهای حمایتی را علاوه بر سایر افزایش‌های سنواتی، حداقل معادل نرخ مالیات بر ارزش افزوده افزایش داده و به‌منظور جبران مالیات دریافتی به افراد مذکور پرداخت نماید. نهادهای حمایتی مذکور مکلفند نسبت به شناسایی اشخاص نیازمندی که تحت پوشش نیستند، اقدام و آن‌ها را مشمول دریافت افزایش مذکور نمایند. آیین‌نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی شناسایی اشخاص نیازمند و نحوه حمایت از آن‌ها حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی^(۵) تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.^{۱۳۵}

۱۳۵. بند (ت) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور مصوب ۱۴۰۳/۱۱/۸: «در صورت درخواست سرپرستان خانوار مشمول یارانه نقدی برای تغییر شیوه پرداخت از نقدی به کالابرج الکترونیکی، استفاده از مبالغ کالابرج الکترونیکی برای سرپرستان خانوارهای مشمول یارانه نقدی به صورت داوطلبانه مجاز می‌باشد. سازمان هفتم‌سازی یارانه‌ها موظف است سازوکار اجرائی لازم را برای افراد متقاضی مهیا نموده و دستورالعمل اجرائی آن را با تأیید سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ و گزارش تفصیلی عملکرد این بخش را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

در جهت اجرای اهداف برنامه هفتم مبنی بر کاهش فقر مطلق، دولت مکلف است از محل منابع حاصل از حذف یارانه نقدی دهک‌های هشتم، نهم و دهم، ماده (۴۵) قانون مالیات بر ارزش افزوده و بازنگری در سیاست‌های حمایتی نقدی و غیرنقدی حداقل به میزان چهارصد هزار میلیارد (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بسته حمایت از

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان

مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحات بعدی

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- در این قانون، اصطلاحات زیر در معانی مشروحه مربوط به کار می‌روند:

الف- سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

ب- پایانه فروشگاهی: رایانه، دستگاه کارت‌خوان بانکی (POS)، درگاه پرداخت الکترونیکی یا هر وسیله دیگری که امکان اتصال به شبکه‌های الکترونیکی پرداخت رسمی کشور و سامانه مؤدیان را داشته و از قابلیت صدور صورتحساب الکترونیکی برخوردار باشد.

پ- سامانه مؤدیان (اصلاحی ۱۴۰۴/۴/۸): سامانه‌ای است تحت مدیریت سازمان که در آن به هر شخص حقیقی و حقوقی حسب مورد مطابق مقررات این قانون، کارپوشه‌های تجاری یا غیرتجاری یا هر دو اختصاص یافته و تبادل اطلاعات میان اشخاص مذکور و سازمان، صرفاً از طریق آن انجام می‌شود. اشخاص مذکور می‌توانند با استفاده از هرگونه سخت‌افزار یا نرم‌افزار اعم از رایانه شخصی، پایانه فروشگاهی، سامانه‌های ابری یا هر وسیله دیگری که حافظه مالیاتی به آن متصل شده باشد، به سامانه مؤدیان متصل شوند. مرجع نهائی ثبت، صدور و استعلام صورتحساب الکترونیکی، سامانه مؤدیان می‌باشد.^{۱۳۷}

^{۱۳۷} متن سابق بند پ ماده ۱: «سامانه مؤدیان: سامانه‌ای است تحت مدیریت

تبصره- مؤدیان مالیاتی مکلفند ظرف مدت سی روز از تاریخ درج صورتحساب الکترونیکی در کارپوشه مؤدیان نسبت به اعلام پذیرش یا عدم پذیرش این صورتحساب‌ها اقدام کنند. عدم اظهارنظر ظرف مدت مذکور به منزله تأیید صورتحساب مربوط می‌باشد.

پ- در پایان هر دوره سه ماهه، بدهی مالیات بر ارزش افزوده مؤدی که عبارت است از مابه‌التفاوت مالیات فروش و مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) وی در طول دوره، طبق مقررات توسط سامانه محاسبه می‌شود.

در صورتی که مالیات فروش مؤدی بیشتر از مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) وی باشد، مؤدی موظف است مابه‌التفاوت را به ترتیبی که سازمان مقرر می‌کند، به حساب سازمان واریز کند. متقابلاً در صورتی که مالیات فروش مؤدی کمتر از مالیات خرید (اعتبار مالیاتی) وی باشد، سازمان موظف است با رعایت ترتیبات قانونی مربوطه مابه‌التفاوت را به مؤدی مسترد کند.

ت(اصلاحی ۱۴۰۴/۴/۸)- پس از اتمام مواعید مقرر در ماده (۳) این قانون، مأموران مالیاتی جز در مواردی که در این قانون اجازه داده شده، نباید در تشخیص بدهی مالیات بر ارزش افزوده مؤدیان دخالت کنند. ^{۱۴۴}

ث- به منظور تکمیل اطلاعات سازمان در خصوص مؤدیانی که عضو سامانه مؤدیان نبوده یا بدون صدور صورتحساب الکترونیکی اقدام به فروش می‌کنند، سامانه مؤدیان باید به گونه‌ای طراحی شود که مؤدی بتواند خریدهای خود را که فروشنده برای آن‌ها صورتحساب الکترونیکی صادر نکرده است، به سازمان اطلاع دهد.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۴۰۲/۸/۲۳)- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تبصره ۴- در موارد اعتراض، در صورتی که بر اساس تأیید هیئت حل اختلاف مالیاتی و با ارائه اسناد و مدارک مثبت، عدم انجام تکالیف موضوع تبصره‌های (۱) و (۲) این ماده در موعد زمانی تعیین شده، خارج از اراده شخص یا به سبب معاذیر قانونی یا معاذیر شرعی باشد، شخص مذکور مشمول جریمه‌های متعلق نمی‌شود.

تبصره ۵- حکم ماده (۴) این قانون در خصوص صحت اطلاعات ثبت شده در سامانه مؤدیان برای اشخاص غیرتجاری، جاری است، مگر خلاف آن اثبات شود. مندرجات صورت حساب‌های الکترونیکی به منزله اقرار کتبی بوده و در دعاوی قضائی نیز قابل استناد است. سازمان نیز موظف است امکان دسترسی برخط قوه قضائیه به اطلاعات صورت حساب‌های الکترونیکی نماید.

تبصره ۶- ثبت کاربرگ (فرم) انتقال وجه موضوع بند «ب» ماده (۱۹) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران^{۱۶۶} مطابق معیارهای اعلامی سازمان جهت اجرای این قانون، در حکم صدور صورت حساب الکترونیکی موضوع بند «ت» این ماده است.

۱۶۶. بند ب ماده ۱۹ قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲/۳/۳۰: «تراکنش‌هایی که مبلغ آن‌ها از حدی که متناسب با وضعیت اشخاص حقیقی و حقوقی توسط هیأت‌عالی تعیین می‌شود، بیشتر باشد، تنها در -صورتی قابل انجام است که شناسه یکتای صورت حساب الکترونیکی مربوط (موضوع بند «ت» ماده (۱) قانون پایه‌های فروشگاه‌های سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱) در کاربرگ (فرم) درخواست انتقال وجه در سامانه حاکمیتی بانک مرکزی ثبت شده باشد. در موارد نبود صورت حساب الکترونیکی، باید «بابت» یا «انگیزه» انتقال‌دهنده از انتقال وجه، توسط وی در کاربرگ (فرم) درخواست انتقال وجه در سامانه حاکمیتی مورد-نظر ثبت شده و به تأیید انتقال‌گیرنده برسد.
تبصره-...»

قانون تسهیل تکالیف مؤدیان جهت اجرای «قانون پایانه‌های فروشگاه‌ی و سامانه مؤدیان»

مصوب ۱۴۰۲/۸/۲۳ مجلس شورای اسلامی

با اصلاحات تا ۱۴۰۲/۱۰/۱۸

ماده ۱ (اصلاحی ۱۴۰۲/۱۰/۱۸)^{۱۸۳} - از تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱ کلیه مؤدیان اعم از حقیقی و حقوقی ملزم به صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع قانون پایانه‌های فروشگاه‌ی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱ با

۱۸۳. متن سابق ماده ۱: «الزام مؤدیان به صدور صورتحساب الکترونیکی موضوع قانون پایانه‌های فروشگاه‌ی و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی به ترتیب زیر انجام می‌شود:

- ۱- کلیه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌های اجرائی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و نیز سایر اشخاص حقوقی از تاریخ ۱۴۰۲/۱/۷
- ۲- کلیه اشخاص باقیمانده از تاریخ ۱۴۰۲/۱/۱۰

تاریخ‌های مذکور در این ماده قطعی و غیرقابل تغییر است و در صورت هرگونه تخطی از رعایت آن‌ها مطابق قوانین مربوط، با متخلفان برخورد می‌شود.

به‌منظور رعایت مواعد زمانی موضوع بندهای (۱) و (۲) این ماده، سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است به ازای هر ماه تأخیر نسبت به مواعد مزبور، به میزان پنج درصد (۵٪) و تا سقف پنجاه درصد (۵۰٪) از منابع اختصاصی سازمان امور مالیاتی کشور موضوع ماده (۲۱۷) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ را کاهش دهد. پس از اینکه سازمان امور مالیاتی کشور به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی امکان صدور و ارسال صورتحساب‌های الکترونیکی توسط کلیه مؤدیان را فراهم نمود، درصد‌های کاهش یافته به حالت قبل باز می‌گردد.

تبصره- اشخاص حقوقی موضوع ماده (۱۶) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰/۳/۲ مشمول بند (۲) این ماده می‌باشند.»

قانون مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی

مصوب ۱۴۰۴/۴/۸ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱- عنوان باب اول قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن به «اشخاص مشمول و تعاریف» اصلاح می‌شود.

ماده ۲- اصلاحات ذیل در قانون مالیات‌های مستقیم اعمال می‌گردد:

الف- در ماده (۴۶) قانون، عبارت «به استثنای اوراق مذکور در مواد (۴۵) و (۴۸) این قانون» به عبارت «به استثنای اوراق مذکور در مواد (۴۰ مکرر) و (۴۲) این قانون» تغییر می‌یابد.

ب- در ماده (۴۹) قانون، عبارت «موضوع مواد (۴۵)، (۴۶)، (۴۷) و (۴۸) این قانون» به عبارت «موضوع مواد (۴۰ مکرر)، (۴۱)، (۴۱ مکرر) و (۴۲) این قانون» تغییر می‌یابد.

پ- شماره مواد (۴۴) تا (۵۱) به ترتیب به مواد (۴۰)، (۴۰ مکرر)، (۴۱)، (۴۱ مکرر)، (۴۲)، (۴۳)، (۴۴) و (۴۵) تغییر می‌یابد.

ت- مواد (۴۶) تا (۵۱) به فصل اول از باب سوم الحاق می‌شود.

ث- عنوان فصل اول از باب سوم به «مالیات بر عایدی سرمایه اشخاص غیرتجاری و مالیات بر درآمد املاک» اصلاح می‌شود

تبصره- در بند «چ» ماده (۲۷) قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳/۳/۱، عبارت «موضوع مواد (۴۴)، (۴۶) و (۴۷)» به عبارت «موضوع مواد (۴۰)، (۴۱) و (۴۱ مکرر) اصلاح می‌شود.

دستورالعمل دادرسی مالیاتی

مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۱۳ رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور
با اصلاحات بعدی

مقدمه

نظام اقتصادی سالم و کارآمد موجب می‌شود تا فعالان اقتصادی کشور که سهم بسزایی در تأمین هزینه‌های دولت و بالمآل تأمین درآمدهای مالیاتی کشور دارند با اعتماد به دولت و نظام مالیاتی به فعالیت در امور زیربنایی و نیز سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف کشور بپردازند.

تغییرات مهم سال‌های اخیر نظام مالیاتی کشور بیانگر این واقعیت است که سازمان امور مالیاتی در تبیین جایگاه واقعی مؤدیان جهت بهره‌مندی از همکاری و مساعدت آنان در امر تحقق درآمدهای مالیاتی و وصول به‌موقع مالیات‌های مورد مطالبه توجه جدی مبذول داشته است. استقلال بخش قضایی در سازمان امور مالیاتی از بخش تشخیص، استاندارد نمودن روش‌های اجرایی، نظام‌مند نمودن روش‌های رسیدگی در مراجع حل اختلاف مالیاتی و تهیه دستورالعمل‌های مورد نیاز و نیز تغییر روش‌های اجرایی منسوخ در جهت اجرای عدالت مالیاتی از گام‌های اساسی در تغییرات مورد نظر می‌باشد.

فرآیند رسیدگی به اختلاف مالیاتی و اجرای عدالت مورد نظر مؤدیان محترم مالیاتی همواره از دغدغه‌های اصلی سازمان امور مالیاتی کشور بوده است. بدین سبب در ادامه تغییرات پیش‌گفته، تفکر بازنگری و اصلاح روش‌ها و سیستم هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی در ساختار و اجراء (که از گام‌های مهم و اساسی سازمان می‌باشد) را مورد توجه قرار داده و مجموعه‌ای از اصول و مقررات و رویه‌ها